



**ULGI I UPRAWNIENIA ZWIĄZANE
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ**

luty 2021

marta.osmianska@fundacja-cukrzyca.pl

FUNDACJA DLA DZIECI Z CUKRZYCĄ

Tematy:

- System orzecznictwa
- System pomocy społecznej
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)
- Świadczenia rodzinne
- Dodatek mieszkaniowy
- Edukacja dziecka z niepełnosprawnością
- Dofinansowania z PFRON
- Ulgi podatkowe
- Pozostałe ulgi

Tematy:

- System orzecznictwa
- System pomocy społecznej
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)
- Świadczenia rodzinne
- Dodatek mieszkaniowy
- Edukacja dziecka z niepełnosprawnością
- Dofinansowania z PFRON
- Ulgi podatkowe
- Pozostałe ulgi

System orzecznictwa

- Orzecznictwo:
 - Do celów rentowych (ZUS)
 - Do celów pozarentowych (Miejski / Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności)
 - Do celów edukacyjnych (PPP)
- Orzeczenie pozwala korzystać z ulg i uprawnień:
 - w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia
 - w zakresie rehabilitacji społecznej (warsztaty terapii zajęciowej, turnusy rehabilitacyjne;
 - dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie;
 - ulgi w podatkach, zniżki w komunikacji, zwolnienie z opłat radiowo – telewizyjnych;
 - usługi socjalne, opiekuńcze, terapeutyczne i rehabilitacyjne świadczone przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
 - uprawnienia do świadczeń rodzinnych związanych z niepełnosprawnością oraz do zasiłku stałego z pomocy społecznej.

FAKT POSIADANIA ORZECZENIA NIE JEST RÓWNOZNACZNY Z PRYZNANIEM ULG, ŚWIADCZEŃ I UPRAWNIENIŃ!!

Rodzaje orzeczeń

- Zespoły orzekające orzekają o:
 - Niepełnosprawności wobec dzieci do 16 rż
 - Stopniu niepełnosprawności wobec osób po 16 rż:
 - Stopień lekki:
 - istotne obniżenie zdolności do wykonywania pracy,
 - ograniczenie w pełnieniu ról społecznych,
 - Stopień umiarkowany:
 - pomocy w pełnieniu ról społecznych (konieczność udzielenia pomocy, np. w czynnościach samoobsługowych, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji),
 - Stopień znaczny:
 - niezdolność do pracy
 - konieczność sprawowania opieki i udzielania pomocy, również w pełnieniu ról społecznych (całkowita zależność osoby od otoczenia

Gdzie i jak uzyskać orzeczenie

Aby otrzymać orzeczenie o niepełnosprawności należy złożyć w Powiatowym / Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności:

- wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności,
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia dziecka wydane dla potrzeb zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności (ważne 30 dni),
- dokumentację medyczną (historię choroby, karty informacyjne leczenia szpitalnego, wyniki dodatkowych badań diagnostycznych, konsultacje specjalistyczne itp.);
- inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności.

Następnie czekamy na posiedzenie zespołu orzekającego.

Na posiedzenie stawiamy się z dzieckiem, chyba że jego stan uniemożliwia stawiennictwo. Wtedy zespół może odbyć posiedzenie w miejscu pobytu dziecka, lub podjąć decyzję na podstawie samej dokumentacji medycznej (bez badania dziecka).

W trakcie trwania epidemii wnioski rozprawywane są zaocznie.

Elementy orzeczenia

- I. Rozstrzygnięcie (zaliczenie lub niezaliczenie do osób niepełnosprawnych)
- II. Symbol przyczyny niepełnosprawności
- III. Data lub okres powstania niepełnosprawności
- IV. Okres, na jaki zostało wydane orzeczenia
- V. Wskazania

Elementy orzeczenia

II. Symbol przyczyny niepełnosprawności

- 01-U upośledzenie umysłowe;
- 02-P choroby psychiczne;
- 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu
- 04-O choroby narządu wzroku
- 05-R upośledzenie narządu ruchu
- 06-E epilepsja
- 07-S choroby układu oddechowego i krążenia
- 08-T choroby układu pokarmowego
- 09-M choroby układu moczowo-płciowego
- 10-N choroby neurologiczne
- 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego
- 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe

Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden i nie więcej niż trzy symbole przyczyny niepełnosprawności, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Elementy orzeczenia

- III. Data lub okres powstania niepełnosprawności (ustala się na podstawie przebiegu schorzenia, dokumentacji medycznej oraz zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia. Jeżeli z dokumentacji oraz przebiegu schorzenia nie można ustalić okresu lub daty powstania niepełnosprawności, za datę należy przyjąć datę złożenia wniosku do Powiatowego/Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności)
- IV. Okres, na jaki zostało wydane orzeczenie
- czas określony
 - do ukończenia 16 roku życia
 - na stałe (w przypadku orzeczenia o stopniu niepełnosprawności)

Elementy orzeczenia

V. Wskazania

1. odpowiedniego **zatrudnienia** (uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby)
2. **szkolenia**, w tym specjalistycznego
3. zatrudnienia w **zakładzie aktywności zawodowej**
4. uczestnictwa w **terapii zajęciowej**
5. **konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne**, ułatwiającej funkcjonowanie danej osoby
6. korzystania z **systemu środowiskowego wsparcia** w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki
7. **konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji**
8. **konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji edukacji**
9. spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art.8 ust.1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. **Prawo o ruchu drogowym** przesłanka: obniżona sprawność ruchowa
10. prawa do **zamieszkiwania w oddzielnym pokoju** (przy ocenie prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju bierze się pod uwagę rodzaj niepełnosprawności, w szczególności czy osoba porusza się na wózku inwalidzkim, jest leżąca, ma znaczne ograniczenia w przyjmowaniu pokarmów w innych czynnościach fizjologicznych) art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. **Prawo o ruchu drogowym** Dz. U. z 2005 r., Nr 108, poz. 908

Odwołanie od decyzji

- I instancja: Powiatowy / Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (14 dni na odwołanie, od daty doręczenia)
- II instancja: Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (30 dni na odwołanie, od daty doręczenia)
- Odwołanie: Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

INSTYTUCJA SAMOKONTROLI ORGANU!!

→ Wniosek o nowe orzeczenie składamy nie wcześniej niż 30 dni przed datą upływu terminu posiadanego orzeczenia.

Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Legitymację osoby niepełnosprawnej wydaje Powiatowy/Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Aby otrzymać taki dokument należy złożyć:

- wniosek o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej
- orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności
- aktualne zdjęcie o wymiarach 3,5 cm x 4,5 cm

W przypadku składania wniosku o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia, nie wymaga się składania zdjęcia.

<https://wcpr.pl/nasze-uslugi/osoby-niepelnosprawne/legitymacja-osoby-niepelnosprawnej>

Karta parkingowa: przysługuje osobie mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się (pkt. 9: dotyczy).

Orzeczenie – pozostałe kwestie

- Zmiana orzeczenia przed upływem terminu: nowe okoliczności zdrowotne
- Ciągłość statusu osoby niepełnosprawnej po wygaśnięciu starego orzeczenia, a przed wydaniem nowego: decyduje data orzeczenia zawarta w nowym orzeczeniu, lub wzmianka, że niepełnosprawność trwała nieprzerwanie
- Orzeczenia, których ważność upływa od dnia 8 marca 2020 r. zachowują swoją ważność przez 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia.
- Orzeczenie o niepełnosprawności nie jest jednoznaczne z orzeczeniem o niezdolności do pracy (decyduje ZUS)
- Orzeczenie o niepełnosprawności nie jest jednoznaczne z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (decyduje PPP)

Tematy:

- System orzecznictwa
- **System pomocy społecznej**
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)
- Świadczenia rodzinne
- Dodatek mieszkaniowy
- Edukacja dziecka z niepełnosprawnością
- Dofinansowania z PFRON
- Ulgi podatkowe
- Pozostałe ulgi

System pomocy społecznej

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie jest wyższy niż **701zł**
- osobie w rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza **528zł**

Przesłanki udzielenia pomocy społecznej:

niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie, przemoc w rodzinie, sieroctwo, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności, a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, szczególnie w rodzinach niepełnych i wielodzietnych.

Rodzaje świadczeń z pomocy społecznej

1) świadczenia pieniężne (zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc dla rodzin zastępczych, pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców)

2) świadczenia niepieniężne: (praca socjalna, bilet kredytowany, składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne, pomoc rzeczowa, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia lub w rodzinnych domach pomocy, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, opieka i wychowanie w rodzinnej lub instytucjonalnej formie opieki zastępczej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze)

System pomocy społecznej

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie, których dochód przekracza kryterium dochodowe może być przyznany:

1. specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
2. zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Rolą organu pomocy społecznej jest ustalenie, czy występują szczególne okoliczności, które dają możliwość ubiegania się o pomoc także wówczas, gdy dochód rodziny/osoby jest wyższy od kryterium dochodowego.

System pomocy społecznej

Pozostałe kwestie:

1. Możliwość odwołania od decyzji Ośrodka Pomocy Społecznej, wieloinstancyjność postępowania.
2. Możliwość zaskarżenia pracy organu:
 - skarga na pracownika do kierownika OPS-u
 - skarga na kierownika OPS-u do rady miasta/gminy
 - skarga na działalność OPS-u do wojewody
3. Zgoda na wywiad środowiskowy (nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy) + wgląd do dokumentów
4. Konieczność informowania Ośrodka o każdej zmianie sytuacji osobistej, rodzinnej, finansowej.

Tematy:

- System orzecznictwa
- System pomocy społecznej
- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)**
- Świadczenia rodzinne
- Dodatek mieszkaniowy
- Edukacja dziecka z niepełnosprawnością
- Dofinansowania z PFRON
- Ulgi podatkowe
- Pozostałe ulgi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)

Świadczone przez Ośrodek Pomocy Społecznej:

- Pracownik socjalny
- Psycholog
- Pedagog
- Logopeda
- Terapeuta zajęciowy
- Pielęgniarka
- Asystent Osoby Niepełnosprawnej ☹️
- Opiekunka Środowiskowa
- Specjalista w zakresie rehabilitacji medycznej
- Fizjoterapeuta

O potrzebie przyznania usług decyduje lekarz specjalista. W OPS składamy skierowanie i podanie. Pracownik socjalny przeprowadzi wywiad środowiskowy w ciągu 14 dni od złożenia dokumentów, następnie ma 30 dni na wydanie decyzji. Odpłatność za SUO uzależniona jest od dochodu.

Tematy:

- System orzecznictwa
- System pomocy społecznej
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)
- **Świadczenia rodzinne**
- Dodatek mieszkaniowy
- Edukacja dziecka z niepełnosprawnością
- Dofinansowania z PFRON
- Ulgi podatkowe
- Pozostałe ulgi

Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny + dodatki do zasiłku rodzinnego
2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka
3. Świadczenia opiekuńcze:
 - a) Zasiłek pielęgnacyjny
 - b) Świadczenie pielęgnacyjne
 - c) Specjalny zasiłek opiekuńczy (dla opiekuna osoby dorosłej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 620 zł)
4. Świadczenie rodzicielskie (dla osób niepobierających zasiłku macierzyńskiego)

Wnioski o świadczenia rodzinne przyjmują Urzędy Miast, Dzielnic, Gmin właściwe dla miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie.

<https://www.gov.pl/web/rodzina/rodzaje-i-wysokosc-swadczen-rodzinnych-kryteria-uzyskania>

Świadczenia rodzinne

Obowiązuje kryterium dochodowe (z wyjątkiem świadczeń opiekuńczych):

- jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 674zł
- jeżeli w rodzinie jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, a **dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 764zł.**

Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny przysługuje:

- do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, lub
- do ukończenia 21 roku życia jeśli kontynuuje naukę w szkole, lub
- do 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku miesięcznie:

- 95 zł na dziecko do 5 roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do 18 roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Dodatki do zasiłku rodzinnego

Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (do 72 miesięcy w przypadku sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, wysokość tego dodatku wynosi 400zł miesięcznie)
- samotnego wychowywania dziecka
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (w przypadku uprawnienia do zasiłku rodzinnego 95zł na dziecko trzecie oraz następne)
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (na pokrycie zwiększonych kosztów związanych z rehabilitacją, dla dziecka do 5 roku życia 90zł, zaś powyżej 5 roku życia do 24 roku 110zł)
- rozpoczęcia roku szkolnego (częściowe pokrycie kosztów związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego, 100zł)
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (dodatek ten jest wypłacany przez 10 miesięcy w roku)

Świadczenia opiekuńcze - zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku
- osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia ze znacznym stopniem niepełnosprawności
- osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Brak kryterium dochodowego.

Wysokość od listopada 2019: 215,84 zł

Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się bezterminowo lub na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Świadczenia opiekuńcze - świadcznienie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenia opiekuńcze - świadczenie pielęgnacyjne

Od 1 stycznia 2017 r. przewidziana została coroczna waloryzacja wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, polegająca na corocznym wzroście wysokości tego świadczenia o procentowy wskaźnik, o jaki zwiększać się będzie minimalne wynagrodzenie za pracę.

W 2021 świadczenie pielęgnacyjne wynosi 1971 zł.

Brak kryterium dochodowego.

Tematy:

- System orzecznictwa
- System pomocy społecznej
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)
- Świadczenia rodzinne
- **Dodatek mieszkaniowy**
- Edukacja dziecka z niepełnosprawnością
- Dofinansowania z PFRON
- Ulgi podatkowe
- Pozostałe ulgi

Dodatek mieszkaniowy

Średni miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć:

- dla gospodarstwa domowego jednoosobowego 175% najniższej emerytury (1925zł)
- dla gospodarstwa domowego wieloosobowego 125% najniższej emerytury (1375zł)

Warunek dotyczący powierzchni: w przeliczeniu na liczbę osób w gospodarstwie domowym powierzchnia nie może przekraczać:

- 35 m² - dla 1 osoby,
- 40 m² - dla 2 osób,
- 45 m² - dla 3 osób,
- 55 m² - dla 4 osób,
- 65 m² - dla 5 osób,
- 70 m² - dla 6 osób,

a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnią tego lokalu o 5 m².

Dodatek mieszkaniowy

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Tematy:

- System orzecznictwa
- System pomocy społecznej
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)
- Świadczenia rodzinne
- Dodatek mieszkaniowy
- **Edukacja dziecka z niepełnosprawnością**
- Dofinansowania z PFRON
- Ulgi podatkowe
- Pozostałe ulgi

Edukacja

O specjalnych potrzebach edukacyjnych dziecka niepełnosprawnego orzeka PPP. Orzeczenie o niepełnosprawności nie jest równoznaczne z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Szkoły, do których uczęszcza dziecko z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego otrzymują subwencję oświatową na pokrycie wydatków związanych z potrzebami takiego dziecka, takich jak:

- zalecana forma edukacji (m.in. oddział masowy, integracyjny, specjalny, szkoła zorganizowana w młodzieżowym ośrodku socjoterapeutycznym),
- zalecana forma rewalidacji, terapii i pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- pozostałe specjalne potrzeby edukacyjne.

Tematy:

- System orzecznictwa
- System pomocy społecznej
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)
- Świadczenia rodzinne
- Dodatek mieszkaniowy
- Edukacja dziecka z niepełnosprawnością
- **Dofinansowania z PFRON**
- Ulgi podatkowe
- Pozostałe ulgi

Dofinansowania z PFRON

Dofinansowania w ramach środków finansowych PFRON przyznawane są na:

- uczestnictwo osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami w turnusach rehabilitacyjnych
- sprzęt rehabilitacyjny
- przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
- likwidację barier architektonicznych
- likwidację barier w komunikowaniu się (np. komputer, program logopedyczny)
- likwidację barier technicznych
- Warszawa: Aktywny Samorząd

Realizatorem powyższych zadań są Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Warszawa: <https://www.wcpr.pl/osoby-niepelnosprawne>

Dofinansowania z PFRON

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami w turnusach rehabilitacyjnych:

- dla osób niepełnosprawnych legitymujących się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
- dofinansowanie można otrzymać raz w roku kalendarzowym, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
 - 50% przeciętnego wynagrodzenia
 - 65 % przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnejIstnieje też możliwość otrzymania dofinansowania w sytuacji przekroczenia kryterium dochodowego, wówczas kwota dofinansowania pomniejszona zostaje o kwotę, o którą dochód został przekroczony.
- kwota dofinansowania zależy od stopnia niepełnosprawności, wieku, sytuacji życiowej
- **WAŻNE!!!** Ośrodek, w którym organizowany jest turnus musi znajdować się w rejestrze ośrodków prowadzonych przez wojewodę (ogólnokrajowy rejestr ośrodków uprawnionych do organizowania turnusów rehabilitacyjnych).

Dofinansowania z PFRON

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny:

- dla osób niepełnosprawnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- warunkiem jest, by przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekraczał kwoty:
 - 50% przeciętnego wynagrodzenia
 - 65 % przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.
- Wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON do sprzętu rehabilitacyjnego można składać w każdym czasie.

Dofinansowania z PFRON

Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (np. protezy, wózki, kule) i środki pomocnicze (np. pomoce optyczne dla niewidzących, cewniki, pieluchomajtki):

- W sytuacji, gdy kwota dopłaty z NFZ jest niewystarczająca do sfinansowania danego zakupu, można wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie do PCPR.
- O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności.
- Kryterium dochodowe: przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
 - 50% przeciętnego wynagrodzenia, na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.
- Istnieje możliwość ubiegania się o **zwrot kosztów już poniesionych**.
- Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wymienione zostały w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu zaopatrzenia w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi oraz środki pomocnicze.

Dofinansowania z PFRON

Likwidacja barier architektonicznych:

- O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują.
- Wysokość dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych wynosi do 80% kosztów, reszta stanowi wkład własny wnioskodawcy.
- **PCPR nie zwraca kosztów poniesionych w związku z pracami wykonanymi przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy.**

Dofinansowania z PFRON

Likwidacja barier w komunikowaniu się:

- Dofinansowanie może dotyczyć sprzętów, mających za zadanie ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywania podstawowych, codziennych czynności i kontaktów z otoczeniem (np. specjalistyczna sygnalizacja świetlna do dzwonka do drzwi lub telefonu, zakup telefonu, faksu, telefaksu, tekstofonu, wideofonu, radia, CB, radiomagnetofonu, urządzeń wspomagających odbiór dźwięku z telewizorem, budzików świetlnych i wibracyjnych, komputera dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych)
- Dla osób niepełnosprawnych, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.
- Wysokość dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Pozostałą kwotę pokrywa wnioskodawca.
- Wniosek o dofinansowanie do likwidacji poszczególnych barier można składać raz na trzy lata.

Dofinansowania z PFRON

Likwidacja barier technicznych:

- Przykłady:
 - zakup pompy insulinowej,
 - zakup przystosowanej kuchenki,
 - montaż instalacji wody ciepłej,
 - montaż ogrzewania.
- **WAŻNE!!!** Nie ma możliwości dofinansowania zakupu sprzętu AGD bez wskazań terapeutycznych, gdyż są to przedmioty przydatne w każdym gospodarstwie (np. nie można starać się o dofinansowanie zintegrowanej chłodziarki, ponieważ insulina może być przechowywana w zwykłej lodówce).

Tematy:

- System orzecznictwa
- System pomocy społecznej
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)
- Świadczenia rodzinne
- Dodatek mieszkaniowy
- Edukacja dziecka z niepełnosprawnością
- Dofinansowania z PFRON
- **Ulgi podatkowe**
- Pozostałe ulgi

Ulgi podatkowe

Dla podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub dla podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną:

- **Osoba niepełnosprawna:** osoba posiadająca orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, osoba poniżej 16 r.ż. posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności, osoba otrzymująca rentę z tytułu częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy, rentę socjalną lub rentę szkoleniową;
- **Osoba niepełnosprawna pozostająca na utrzymaniu podatnika:** to osoba niepełnosprawna, której roczne dochody nie przekraczają kwoty 14 400 zł (z wyłączeniem alimentów), będąca dla podatnika: współmałżonkiem, dzieckiem własnym, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie, pasierbem, rodzicem, rodzicem współmałżonka, rodzeństwem, ojczymem, macochą, zięciem lub synową.

Ulgi podatkowe

Wydatki uprawniające do odliczenia:

- wyłącznie te wydatki poniesione przez osobę niepełnosprawną lub podatnika mającego na utrzymaniu taką osobę, które zostały wymienione w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, jako wydatki na cele rehabilitacyjne oraz wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych (katalog zamknięty)
- dzielą się na:
 - WYDATKI NIELIMITOWANE (odliczeniu podlega cała wydatkowana kwota)
 - WYDATKI LIMITOWANE (kwotę przysługującego odliczenia oblicza się z uwzględnieniem „górnego” lub „dolnego” limitu kwotowego)
- Odliczeniu nie podlegają wydatki, które w całości zostały sfinansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zakładowego funduszu aktywności, PFRONu lub ze środków NFZ, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo w całości zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie.

Ulgi podatkowe

Wydatki nielimitowane:

- adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- zakup i naprawa indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego,
- zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- odpłatny pobyt na turnusie rehabilitacyjnym,

Ulgi podatkowe

Wydatki Nielimitowane cd.:

- odpłatny pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne,
- opiekę pielęgniarstwa w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
- opłacenie tłumacza języka migowego,
- kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia,

Ulgi podatkowe

Wydatki Nielimitowane cd.:

- odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
 - osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego,
 - osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16, również innymi niż karetka środkami transportu sanitarnego,
- odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
 - na turnusie rehabilitacyjnym,
 - w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, zakładach rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych,
 - na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. r.ż.

Ulgi podatkowe

Wydatki limitowane:

- opłacenie przewodników osób niewidomych zaliczonych do I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa – maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2280 zł,
- utrzymanie przez osoby niewidome i niedowidzące zaliczone do I lub II grupy inwalidztwa oraz osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczone do I grupy inwalidztwa psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tj. odpowiednio wyszkolonego i specjalnie oznaczonego psa (np. psa przewodnika), który ułatwia osobie niepełnosprawnej aktywne uczestnictwo w życiu społecznym – maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2280 zł,

Ulgi podatkowe

Wydatki limitowane cd.:

- używanie samochodu osobowego stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dzieci niepełnosprawne, które nie ukończyły 16. roku życia – maksymalna kwota odliczenia w roku podatkowym wynosi 2280 zł,
- leki, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki stale lub czasowo. W tym przypadku odliczeniu podlegają wydatki w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy wydatkami faktycznie poniesionymi w danym miesiącu a kwotą 100 zł.

Ulgi podatkowe

Dokumentowanie wydatków:

- na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie (faktura, rachunek, dowód wpłaty na pocztę lub potwierdzenie przelewu, z których wynika, kto, kiedy, komu, ile i za co zapłacił);
- trzy pierwsze kategorie wydatków limitowanych nie wymagają przedstawienia powyższych dokumentów, ale Urząd Skarbowy może zażądać innych dowodów, niezbędnych do ustalenia prawa do odliczenia;
- **ulga na używanie samochodu osobowego: paliwo, naprawa, wymiana opon, ubezpieczenie, itp.**

Ulgi podatkowe

Kwota do odliczenia:

- Wydatki nielimitowane – kwota faktycznie poniesiona,
- Wydatki ograniczone „górnym” limitem kwotowym – kwota faktycznie poniesiona, nie wyższa niż limit,
- Wydatki częściowo sfinansowane (dofinansowane) ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zakładowego funduszu aktywności, PFRONu lub ze środków NFZ, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz wydatków zwróconych podatnikowi w jakiegokolwiek formie – różnica między wydatkami faktycznie poniesionymi a kwotą sfinansowaną (dofinansowaną) z tych funduszy (środków) lub zwróconą w jakiegokolwiek formie,
- Wydatki na leki – różnica pomiędzy wydatkami faktycznie poniesionymi w danym miesiącu a kwotą 100 zł.

Ulgi podatkowe

Sposób dokonania odliczenia:

- Od dochodu (opod. na zasadach ogólnych) / przychodu (opod. ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych)
- W zeznaniu PIT-36, PIT-37 lub PIT-28, poprzez dołączenie formularza PIT-O
- Z ulgi podatkowej można skorzystać już w trakcie roku podatkowego, przy uiszczaniu zaliczek
- Odliczeniu podlegają wydatki, które nie zostały zaliczone przez podatnika do kosztów uzyskania przychodu
- Jeżeli w danym roku kwota odliczeń przekracza kwotę dochodu, nadwyżka nie podlega odliczeniu w latach kolejnych
- Interpretacja indywidualna (3 mce, 40zł)

<https://www.podatki.gov.pl/pit/ulgi-odliczenia-i-zwolnienia/ulga-rehabilitacyjna/>

Tematy:

- System orzecznictwa
- System pomocy społecznej
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO)
- Świadczenia rodzinne
- Dodatek mieszkaniowy
- Edukacja dziecka z niepełnosprawnością
- Dofinansowania z PFRON
- Ulgi podatkowe
- **Pozostałe ulgi**

Pozostałe ulgi

1. ULGA POCZTOWA: dla osób korzystających z wózka inwalidzkiego i dla osób niewidomych
2. ULGA TELEKOMUNIKACYJNA: brak uregulowań centralnych, informacje o ew. zniżkach dla osób niepełnosprawnych znajdują się u operatorów
3. ZWOLNIENIE Z OPŁATY ZA UŻYTKOWANIE ODBIORNIKÓW RTV: katalog osób uprawnionych, odbiornik musi być zarejestrowany
4. ULGI NA PRZEJAZD PKP I PKS: 78% ulgi dla dzieci, młodzieży oraz rodziców /opiekunów, na trasie z miejsca zamieszkania do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, poradni specjalistycznej, na turnus rehabilitacyjny i z powrotem

Pozostałe ulgi cd.

5. ULGI W KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ: wg regulaminu

ZTM (Warszawa):

kto (< 26 r. ż.)	rodzaj ulgi	wymagane dokumenty
dziecko od urodzenia do 30 września roku, w którym kończy 7 lat	bezpłatne	
osoby niepełnosprawne, nie dłużej niż do ukończenia 26 roku życia	bezpłatne	<ol style="list-style-type: none">1. legitymacja szkolna2. orzeczenie właściwego organu o co najmniej częściowej niezdolności do pracy3. orzeczenie o niepełnosprawności lub legitymacja

<https://www.wtp.waw.pl/ulgi-znizki/>

Pozostałe ulgi cd.

ZTM (Warszawa):

kto (> 26 r.ż.)	rodzaj ulgi	wymagane dokumenty
osoba uznana za całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji	bezpłatne	orzeczenie o niezdolności do pracy
osoba uznana za całkowicie niezdolną do pracy	50%	orzeczenie o niezdolności do pracy
osoba uznana za niepełnosprawną w stopniu znacznym	bezpłatne	orzeczenie o niepełnosprawności
osoba uznana za niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym	50%	orzeczenie o niepełnosprawności

Pozostałe ulgi cd.

ZTM (Warszawa):

kto (opiekunowie)	rodzaj ulgi	wymagane dokumenty
opiekun dzieci i młodzieży ze stwierdzoną niepełnosprawnością (nie dłużej niż do ukończenia 26 roku życia), który: a. podróżuje z uprawnionym b. podróżuje po uprawnionego lub po odwiezieniu uprawnionego - wyłącznie na trasie od miejsca zamieszkania do placówki oświatowej, ośrodka terapii, przychodni lekarskiej lub zakładu opieki zdrowotnej	bezpłatne	dla punktu b.: zarejestrowane w ZTM zaświadczenie z podanym adresem miejsca zamieszkania uprawnionego, placówki oświatowej, ośrodka terapii, przychodni lekarskiej lub zakładu opieki zdrowotnej, z imieniem i nazwiskiem opiekuna, wydanego przez te placówki według wzoru określonego przez Prezydent m.st. Warszawy
opiekun osoby uznanej za całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji, lub niepełnosprawnej w stopniu znacznym	bezpłatne	wskazanie przez osobę uprawnioną

